

Östersjödjudiskt
FORUM

Baltic Jewish
FORUM

SWEDEN

*Den enda svenska biståndsorganisation som verkar
för behövande judar och judiskt liv i Baltikum
– från den 24 februari 2022 också för judar i Ukraina
och på flykt i angränsande länder*

Verksamhetsberättelse för Östersjödjudiskt Forum för år 2022

ÖSTERSJÖJUDISKT FORUM, ÖjF, startade – med namnet Aktionskommittén för Sovjets judar – 1971 och stödde så kallade ”refuseniks” i dåvarande Sovjetunionen. ÖjF är en **ideell förening** som fokuserar på socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt bistånd till judar i Östersjöregionen (för närvarande i Estland och Lettland). Från den 24 februari utökade vi vårt uppdrag att också omfatta ukrainska judar. Hjälpens huvudsakligen i kontant form för lokala inköp förmedlade via respektive judisk församlings sociala verksamheter.

Biståndet lämnas oftast i samverkan med internationella judiska hjälporganisationer. Kulturutbyte och andra former av samverkan är en viktig del av verksamheten. Samtidigt bekämpas alla former av antisemitism. Behövande baltiska barnfamiljers deltagande i judiska sommarläger på Glämsta ingår i verksamheten.

Vid årsskiftet 2022 - 2023 hade Östersjödjudiskt Forum 562 betalande medlemmar. Medlemsantalet är inte direkt jämförbart mellan åren då inkomna medlemsavgifter inte periodiseras. Därutöver finns många sympatisörer som stöder verksamheten ekonomiskt och på andra sätt.

STYRELSEN har haft sammanträde sex gånger (1 februari, 5 april, 23 maj, 1 september, 6 oktober och 22 november med fortsättning 29 november). Årsmöte för 2021 års verksamhet hölls 23 maj i Wallenbergrummet.

Styrelsen har bestått av Thomas Bab, ordförande, Anna Nachman, vice ordförande, Hans Kraitsik, kassör, Bengt Sederowsky, Ludvig Köhler, Rut Milchner, Simone Nadbornik och Jana Seiheta.

Peter Christensen omvaldes till revisor. Tobias Rawet valdes till revisorssuppleant. Dina Markovich valdes till valberedare vid årsmötet 2022.

PÅ KONTORET har Dina Markovich varit deltidsanställd och svarat för den dagliga driften. Hon har även varit styrelsens sekreterare. Hennes språkkunskaper i bland annat ryska är värdefulla för verksamheten. Fanni Epstein har löpande skött medlems- och adressregistren under året.

SEX UTGÅVOR av tidningen Östersjödjudisk Bulletin har getts ut under året. Den ideellt arbetande redaktionen har bestått av Thomas Bab, Rut Milchner, Ludvig Köhler, Anna Nachman och John Gradowski med Dina Markovich som sammanhållande kraft.

År 2019 infördes möjlighet för företag och privatpersoner att **annonsera** i Bulletinen, vilket under 2022 gav 39 400 kr. Antalet annonsörer har ökat under året.

BULLETINEN skickas, förutom till våra medlemmar, till medlemmarna i de judiska församlingarna i Sverige. Den skickas även till de judiska församlingarna i Baltikum, Helsingfors, Köpenhamn och till JDC:s (The American Jewish Joint Distribution Committee) representanter Stefan Oscar i Tallinn och Moni Beniosev i Riga. Upplagan är 3 500 exemplar/nummer. Vädjanden i Bulletinen om ekonomiskt bistånd för speciella ändamål ger stort gensvar bland läsarna.

MEDLEMSAVGIFTEN är 250 kr per år. Medlemsavgift för ungdomar under 26 år är 100 kr. Medlemsvärning har bland annat skett i samband med utskick till medlemmarna i Stockholms, Göteborgs och Malmös judiska församlingar.

AKTIVITETERNA under verksamhetsåret listas nedan, i möjligaste mån i tidsföljd. En del återkommer årligen, andra är engångsföreteelser. Arbetet sker ofta i nära samarbete med JDC i Baltikum och Ukraina, med Stefan Oscar och Moni Beniosev som sakkunniga.

*Efter Rysslands invasion i **Ukraina**, som började den 24 februari 2022, förändrades Bulletinens innehåll samt våra insamlingar. Ukrainakriget drabbade också ett stort antal judar samt förvärrade situationen för de utsatta judarna i Baltikum. Stora extrabehov skapades. Redan 25 februari startade ÖjF därför en **akutinsamling** till judarna i Ukraina som gav mycket stort gensvar. Under 2022 skickade vi 538 000 kr till ukrainska judar. Gåvor och bidrag till detta kom från ett stort antal enstaka givare samt från stiftelser och fonder.

*Det så kallade **Welfareprogrammet**, mat och medicin till de mest behövande judarna i de baltiska länderna, Estland och Lettland, har fortsatt under året. Bakgrunden är en privat och årligen förnyad donation, under 2022 på 28 500 euro. Vårt Forum sköter administrationen. Donatorerna har uttalat sin belåtenhet med hur pengarna har använts.

***Gåvor och stöd** till ÖjF:s verksamhet har inbringat totalt 182 500 kr. Denna summa kommer att användas i verksamheten för olika former av aktiviteter och bidrag.

***ÖjF:s Gåvobevis** som kan användas vid bemärkelsedagar eller i andra sammanhang har inbringat 49 000 kr, vilket är en stor ökning sedan föregående år. Insamlingar i samband med födelsedagar gav ca 48 000 kr. Födelsedagsinsamlingar till vår Ukrainainsamling gav hela 99 000 kr.

*35 000 kr skickades till Estland och Lettland till inköp av **pesachpaket**. På grund av coronapandemin såg pesachfirandet 2022 annorlunda ut i Baltikum. I samarbete med JDC har hundratals behövande judar i Baltikum firat pesach i bostaden i stället för gemensamma sederaftnar i församlingarnas regi. De baltiska judiska församlingarnas volontärer har åkt hem till dem med pesachpaket som ÖjF:s givare bekostat.

*ÖjF fortsätter att stödja projektet **Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov i Estland**. Landet har ett bristande socialt skyddsnät och efter en skilsmässa kräver lagen i princip ingenting av familjefadern. Samtliga mammor i projektet har låga inkomster, små bostäder och familjefadern bidrar varken ekonomiskt, praktiskt eller kommunikationsmässigt. Judiska församlingen, med stöd av ÖjF, bistår dessa mammor med matkuponger, skolmaterial, skolavgifter, medicin, hjälp med att betala räkningar för el och uppvärmning och vid behov psykologiskt stöd efter skilsmässan för mor och barn. Familjerna hade inte klarat sig utan hjälpen från judiska församlingen och Östersjödjudiskt Forum. Projektet finansieras av fonder och enskilda givare. Under året överfördes 167 000 kr till projektet. I nummer 1, 2 och 4 av Östersjödjudisk Bulletin 2022 uppmärksammas några av de utsatta familjernas levnadsvillkor.

*För tredje gången på mer än 30 år kunde ÖjF inte erbjuda baltiska barnfamiljer en vistelse på **Glämsta** på grund av coronapandemin.

*För **vaccinering** mot influensa för gamla och barn samt som bidrag till Vinterhjälp i de baltiska länderna översändes 47 000 kr. Totalt distribueras vårt Forums Vinterhjälp till 12 platser i de två baltiska staterna (8 i Estland och 4 i Lettland). Många av dessa judar skulle ha mycket svårt att klara sig utan denna hjälp. Den kan ha räddat liv.

*15 000 kr översändes till Baltikum för **Chanukafirande** för behövande barnfamiljer.

* Det kom en vädjan från Rigas judiska församling om hjälp till ett **städprojekt** för äldre personer med olika funktionsnedsättningar och allvarliga sjukdomar. ÖjF bidrog med 35 500 kr. Tack vare detta har ett antal utsatta äldre nu fått en ren och säker boendemiljö. Den judiska församlingen i Riga är mycket tacksam för ÖjF:s engagemang för de mest utsatta medlemmarna i församlingen.

*Efter två års pandemiuppehåll genomfördes åter den stora fotbollsturneringen **PGT**, Pierre Gildesgame Tournament, med judiska Makkabiungdomar från Norden och Estland. Årets turnering ägde rum i Göteborg och ÖjF bidrog med 20 000 kr så att ett Makkabilag från Estland kunde delta.

*I en artikel i Bulletin nr 5/2022 skrev vi om Victor som är multisjuk med cancer och ett amputerat ben, lever ensam och inte kan betala sin elräkning. Viktors historia berörde många och privatpersoner skickade nästan 5000 kr för att hjälpa honom. Tyvärr dog Victor i december och han fick aldrig glädje av pengarna. Efter samtal med Rigas judiska församling kommer pengarna istället att gå till andra behövande.

*Vid styrelsens årliga **heldagsmöte den 1 september** diskuterade vi verksamheten, strategier och framtiden. Det konstaterades att ÖjF står inför ett antal utmaningar, men att våra satsningar på olika former av stöd är välbehövliga och mycket uppskattade då stödet ger utsatta och behövande ett tryggare och värdigare liv.

*ÖjF:s **hemsida** www.ostersjojudisktforum.se eller www.balticjewishforum.se utvecklas kontinuerligt. Under året fortsatte insamlingen av e-postadresser för att sänka kostnaderna och förenkla kontakten med medlemmarna. Antalet e-adresser uppgick till 546 vid slutet av året. Vårt e-brev skickas ut i samband med utskick av bulletinen och vid judiska helgdagar. Information om våra kampanjer och vår bulletin förekommer regelbundet i judiska församlingens elektroniska veckobrev.

*ÖjF:s **Facebooksida** www.facebook.com/balticjewishforum utvecklas kontinuerligt och sköts löpande av Jana Seiheta.

*En **Historik om Östersjödjudiskt Forum – 50 + 1 år av hjälpverksamhet** som tagits fram av Hans Kraitsik och Rut Milchner slutfördes under året. Där beskrivs bland annat bakgrunden och starten av ÖjF. Historiken skickades ut tillsammans med Bulletin nr 6/2022 och fick ett mycket positivt mottagande. Den skickades även till politiska partier, kulturpersonligheter samt medier. Vice statsminister Ebba Busch skickade ett svarsbrev och detta kommer att publiceras i Bulletin nr 2/2023. Historiken hade inte kunnat tryckas och distribueras utan välvilligt stöd från Irene och Thomas Morne, Jonas Grandér med familj, Lolou Press med familj, Werner Guter, Henry Molvidson, Richard Molvidson och judiska församlingen i Stockholm. Insamlingen till produktions- och distributionskostnaderna gav totalt 75 000 kr.

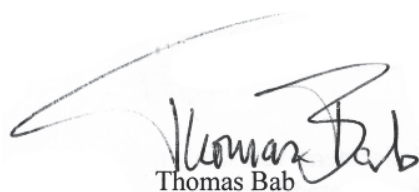
UNDER ÅRET har vi kunnat hjälpa många – obemedlade pensionärer såväl som behövande familjer och arbetslösa – i Estland och Lettland. I stor utsträckning handlar det om mat: gemensamma varma måltider i församlingarnas regi, matpaket hem till dem som inte kan lämna sina bostäder, pesachpaket med matze och andra förnödenheter. Under coronapandemin har gemensamma varma måltider och gemensamt firande av judiska helger tyvärr varit omöjligt. Alla ser fram emot de gemensamma aktiviteterna som nu kan återupptas.

Gåvor till verksamheten har kommit från **många**. Det är här inte möjligt att räkna upp alla vårt Forums generösa donatorer. Inte heller kan gåvorna rangordnas. Alla är givna med gott hjärta och är mycket välkomna. Bland våra större – och i många fall återkommande – bidragsgivare under året var Gunilla och Werner Guters stiftelse, Irene och Thomas Mornes stiftelse, Hjälpsamhetsförbundet Rodef Chesed, Stiftelsen Clas Groschinskys Minnesfond,

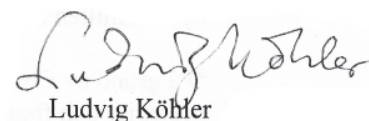
Judiska Kvinnoklubben, Gerald och Monica Naglers stiftelse, Blausteins fond, Ettlingers fond, Nachmansonska stiftelsen, Schwerkofskys fond samt Rakel och Dagmar Grünbergs stiftelse.

VI VILL TACKA ALLA – här nämnda likaväl som onämnda – som med **arbetsinsatser och pengar** har stöttat verksamheten. **Alla gåvor**, stora och små, **hjälp oss att hjälpa**.

För den ekonomiska redovisningen hänvisas till särskild bilaga som kan rekvireras från vårt kansli.

Thomas Bab

Hans Kraitsik

Ludvig Köhler

Rut Milchner

Anna Nachman

Simone Nadbornik

Bengt Sederowsky

Jana Seiheta

Judiska församlingen

i Moldaviens huvudstad Chisinau anordnade pesach-seder och var värd för sammanlagt 210 personer. Förutom moldaviska judar, var även 82 judiska flyktingar från Ukraina inbjudna till sederkvällen. Dessa 82 flyktingar, som nu befinner sig i Moldavien, togs emot av ÖJF:s samarbetspartner JDC.

Kvällens deltagare följde alla steg i den traditionella pesachsedern. Det fanns koshermat som tillhandahölls av en av de lokala synagogorna. Ett musikband från Ukraina som uppträdde på scenen skapade en underbar feststämning, och deltagarna i firandet kunde inte avstå från att dansa. Barn från flyktingfamiljer fick PJ Library Passover Haggadoth på ukrainska speciellt skickat till dem från JDC i Ukraina.

Foto: I. Zborovskaya.

